

ע"פ 1094/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 1094/17

כבוד השופט י' דנציגר
פלוני

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה להפסקת מאסר שהוטל על המבקש ביום
22.12.2016 במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בתל-אביב בת"פ 61549-11-15 (השופט ד' רוזן).

(5.4.2017)

ט' בניסן התשע"ז

תאריך הישיבה:

עו"ד אביגדור פלדמן; עו"ד יניב שגב; עו"ד יעקב קהן

בשם המבקש:

עו"ד תומר סגלוביץ

בשם המשיבה:

החלטה

בקשה להפסקת מאסר בן 44 חודשים אשר הוטל על המבקש ביום 22.12.2016 במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב בת"פ 61549-11-15 (השופט ד' רוזן).

1. המבקש הורשע בשלושה מתוך חמישה אישומים שנכללו בכתב האישום אשר הוגש נגדו ונגד אחרים בעקבות מספר אירועי סחיטה באיומים, תקיפה בנסיבות מחמירות ועוד. האירועים המפורטים בכתב האישום בוצעו על-ידי הנאשמים כלפי מספר גורמים. המבקש עצמו הורשע בעבירות של סחיטה באיומים, אימים, קשירת קשר לביצוע פשע

ותקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 428, 499(א)(1), 382(א) בנסיבות סעיף 379, ו-192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כאמור לעיל, על המבקש נגזר לרצות עונש מאסר בפועל בן 44 חודשים, לצד מאסר מותנה וקנס. המבקש החל לרצות את מאסרו ביום 9.11.2015 (יום מעצרו), ונכון לעת הזו, אם מתחשבים באפשרות לניכוי שליש ולניכוי מנהלי מתקופת מאסרו, נותרו לו כ-9.5 חודשים לריצוי בפועל.

2. ביום 1.2.2017 הגיש המבקש הודעת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המבקש לא הגיש נימוקי ערעור לצד הודעת הערעור, והוא עתיד להגיש נימוקי ערעור עד ליום 3.5.2017, לאחר שבקשה לארכה שהגיש בנדון התקבלה חלקית. ביום 29.3.2017, בחלוף כחודשיים מאז הוגשה הודעת הערעור, הגיש המבקש את הבקשה שלפני. הבקשה הוגשה כבקשה ל"עיכוב ביצוע", ובמהותה היא מכוונת להפסקת מאסרו של המבקש. המבקש טוען כי יש להפסיק את מאסרו ולאפשר לו לשהות בחלופת מאסר עד להכרעה בערעור, וזאת על יסוד שלושה נימוקים. הנימוק הראשון עוסק במצבו הרפואי של המבקש. אין מחלוקת, כי המבקש סובל מגידול סרטני דינאמי במוח, וכי הוא נוטה לעבור התקפים הכוללים פרכוסים. המבקש טוען, כי קיים חשש רפואי לפיו בשלב כלשהו הגידול בראשו יוביל ללחץ תוך-גולגלתי שיחייב את פינויו המהיר למרכז נוירוכירורגי. טענות אלה נתמכות בחוות דעת רפואיות (לרבות: חוות דעת של רופאי שב"ס מימים 17.1.2017 ו-3.4.2017). לטענת המבקש, מאסרו הנוכחי בכלא "שקמה" מסכן את חייו, שכן בכלא זה אין רופא שיכול ליתן מענה רפואי למצבו, וזמן הפינוי ממנו למרכז נוירוכירורגי הוא ארוך. המבקש סבור, כי יש קשר בין שהותו במאסר לבין ההתדרדרות במצבו הרפואי, ולכן אין מקום להותיר אותו מאחורי סורג ובריח. הנימוק השני להפסקת המאסר עליו מתבסס המבקש, הוא מועד סיום ריצוי מאסרו של המבקש. המבקש טוען, כי במידה שלא יופסק מאסרו, ייתכן כי הערעור שהגיש יתייתר, שכן עד שייערך דיון בו, תסתיים תקופת המאסר. המבקש סבור כי סיכויי ערעור טובים, וגם משכך יש לקבל החלטה שתמנע את התייתרות הערעור. הנימוק השלישי להפסקת המאסר, הוא טענת המבקש כי נפגעו זכויותיו בהליך הפלילי, כשבין היתר הופרה זכותו לחקירה נגדית במסגרת אחד משלבי ההליך.

3. ביום 3.4.2017 הגישה המדינה בקשה לדחיית הדיון בבקשה להפסקת המאסר עד לאחר הגשת נימוקי הערעור. לטענת המדינה, המבקש פעל בניגוד לסדרי הדין כאשר הוא הגיש למעשה בקשה ל"עיכוב ביצוע" לפני שהגיש נימוקי ערעור. המדינה טוענת כי אין ביכולתה להעריך את סיכויי הערעור ללא שנימוקיו מונחים לפניו. אשר לטענות הרפואיות שמעלה המבקש, טוענת המדינה כי לפני המבקש אפשרות להגיש בקשה לשחרור על תנאי מטעמים רפואיים, בהתאם לסעיף 7 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (להלן: חוק שחרור על תנאי ממאסר).

4. בתגובה שהגיש המבקש לבקשת המדינה נכתב כי אין ממש בטענת המדינה לפיה המסלול הנכון לפנות בבקשה לשחרור מטעמים רפואיים עובר בהכרח דרך חוק שחרור על-תנאי ממאסר, שכן במסלול זה העונש צריך להיות חלול ולא שנוי במחלוקת, בעוד כשבבענייננו מדובר בעונש העומד לבחינה בערעור.

5. ביום 5.4.2017 התקיים לפני דיון בבקשה להפסקת המאסר, במסגרתו שבו הצדדים על טענותיהם. המבקש הדגיש את מצבו הרפואי הקשה והחריג. המדינה מצדה, ציינה כי מצבו הרפואי של המבקש נבחן זה מכבר במסגרת הליכים רבים שהוגשו על-ידו. כן פירטה המדינה כי המבקש הועבר מכלא "איילון" לכלא "שקמה", לאחר שהושקעה מחשבה רבה, ובגלל שבכלא "שקמה" יש רופא זמין 24 שעות ביממה. המדינה הטעימה, כי ההחלטה אודות העברתו של המבקש לכלא "שקמה" התקבלה גם רקע טענות שונות אותן טען המבקש ביחס לתנאי כליאתו בכלא "איילון", במרכזן הטענה שלפיה לא היה חלון בתאו הקודם בכלא "איילון", ולכן מצבו הרפואי הורע (ראו פירוט ברע"ב 5326/16 פלוני נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 1 (15.8.2016)). יצוין כי בתגובה לטענת המדינה טען סנגורו של המבקש שאין בהעברתו של המבקש לבית הכלא "שקמה" משום מענה למצבו הרפואי, שכן, כאמור, המבקש צריך להימצא במקום

זמין וסמוך למרכז נירוכירורגי.

6. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להפסקת המאסר להידחות.

7. ראשית אציין, כי איני מוצא מקום להתייחס לעומק לכלל טענות המבקש בעניין סיכויי הערעור. כפי שצינה המדינה בצדק, בהיעדר נימוקי ערעור, קשה להעריך את סיכויי הערעור. במסגרת בקשת הפסקת המאסר פירט המבקש מספר טענות ביחס להרשעתו באישום מספר 3 בכתב האישום שהוגש נגדו, כשלעמדתו הרשעתו באישום זה היא רעועה. עם זאת, מובן כי טענותיו בהקשר זה הן חלקיות, כאשר לא ניתן לדעת מה הנפח שהן יתפסו מתוך נימוקי הערעור. חשוב לציין, כי בין אם ניתן משקל כזה או אחר לטענות שמעלה המבקש ביחס להרשעתו באישום השלישי, הרי שכתב הבקשה להפסקת המאסר לא כלל אף טענה ביחס לשני האישומים הנוספים שבהם הורשע המבקש, ופשיטא - למצער לגבי שני אישומים אלה - כי אין יכולת לבחון את סיכויי הערעור לגביהם, וכי בשלב זה מיוחס להם מלוא המשקל.

8. יוצא אפוא, כי הדיון בעניין בקשתו של המבקש מתמקד בעיקרו במצבו הרפואי ובפרק הזמן שנותר עד לתום ריצוי מאסרו. בעניין זה מוצא אני לנכון להבהיר תחילה, כי בניגוד לטענת המדינה, איני רואה מניעה לדון במצבו הרפואי של המבקש במסגרת בקשה לעיכוב ביצוע עונש (או לפי הכותרת שבה הוכתרה הבקשה שלפני כ"בקשה להפסקת מאסר"), שכן כידוע, אחד מהפרמטרים שאותם בוחן בית המשפט בבואו להכריע בבקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר שהושת על נאשם הוא "נסיבות אישיות מיוחדות, ככל שישנן" (ע"פ 2544/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.3.2017)). בענייננו, כאמור, מצבו הרפואי הקשה של המבקש אינו שנוי במחלוקת, ונראה ברור כי ניתן להחשיבו כ"נסיבות מיוחדות".

באותו הקשר יצוין, כי אמנם המבקש החל זה מכבר לרצות את מאסרו, ומדובר, ככלל, בשיקול המטה את הכף לכיוון דחיית בקשה לעיכוב ביצוע עונש; ואולם, הפסיקה הכירה בכך שבהינתן "טעמים מיוחדים" ניתן לקטוע עונש המאסר גם לאחר שריצויו החל (ראו: ע"פ 2202/17 חסארמה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.3.2017)). בענייננו, אף שהבקשה הוגשה כחודשיים לאחר הגשת הודעת הערעור וכאשר המבקש החל בריצוי המאסר, דומני כי אין לתת לכך משקל רב. לעומת זאת, נוכח הנסיבות המיוחדות, יש לבחון את מצבו הרפואי של המבקש לגופו של עניין, כשהשאלה היא האם - בנקודת זמן זו - יש ממש בטענתו כי הכרחי להפסיק את מאסרו.

9. לגופו של עניין, ולאחר שהתלבטתי בדבר, איני סבור כי מצבו הרפואי של המבקש מטה את הכף לטובת הפסקת המאסר. עם כל הצער שבדבר, מצבו הרפואי של המבקש הוא מצב נתון. מחלתו אובחנה כבר בשנת 2009, והיא נלקחה בחשבון במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי. בית המשפט הכיר בכך שמצבו של המבקש חמור והוא אף הגדיר אותו "דרמטי". אף על פי כן, ולאחר שבחן את הדברים לעומק (לרבות את הפתרונות שהוצעו על-ידי שב"ס בהליכים קודמים), החליט בית המשפט לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל. ניתן לומר כי השוני המרכזי עליו מצביע המבקש בעת בקשתו הנוכחית, הוא השמתו בכלא "שקמה" דווקא, להבדיל מכלא "איילון" שבו היה כלוא קודם לכן. המבקש מדגיש כי כליאתו בכלא "שקמה", מסכנת אותו, בשל המרחק ממרכז נירוכירורגי שיוכל לספק לו מענה בשעת חירום. מדברי בא-כוח המדינה בדיון שלפני התרשמתי, כי השמתו של המבקש בבית-הכלא "שקמה", התקבלה לאחר השקעת מחשבה, ולאחר בחינה מעמיקה של מצבו הרפואי (דברי ב"כ המדינה בעמוד 5, שורות 27-29 לפרוטוקול הדיון). מעיון במסמכים אותם צירף ב"כ המדינה לעיוני בדיון, עולה כי גם סוגיית זמן הפינוי ובית החולים המתאים לפינוי נבחנה על-ידי גורמי המדינה (ראו, למשל בעמ' 2 למכתבה של סג"ד תמי עזרא מיום 4.4.2017, שנכתב על-פי חוות

דעת רפואית, ממנו ניתן להיווכח כי גורמי שב"ס נתנו את דעתם לסוגיית פינויו של המבקש לבית חולים). בנסיבות אלה, איני סבור כי יש מקום להתערבות מצדי בהחלטת גורמי השב"ס. במחלוקת שקיימת בין הצדדים, לא השתכנעתי כי יש מקום לבכר ולקבל את עמדת המבקש, לפיה השמתו בכלא שקמה מרעה את מצבו ומסכנת אותו באופן שמחייב החלטה הכרחית ומיידית בדבר הפסקת מאסרו ושחרורו ל"חלופת מאסר" כבקשתו.

10. אוסיף ואציין, כי איני סבור כי פרק הזמן שנותר לריצוי מאסרו של המבקש מטה אף הוא את הכף לטובת היעדרות לבקשתו. המבקש מחשב את פרק הזמן עד לשחרורו הצפוי בניכוי שליש ותקופה מנהלית, אך אין מדובר בחישוב הכרחי. מעבר לכך, את חששו של המבקש לפיו עד להכרעה בערעור הוא יסיים לרצות את מאסרו באופן שייתר את ערעורו, ניתן להפיג גם באמצעות קביעה שלפיה שמיעת הערעור תהא בתאריך קרוב יחסית. באי-כוח המבקש יוכלו להגיש בקשה ברוח זו, לאחר שיגישו את נימוקי הערעור.

11. מהסיבות המפורטות לעיל, איני נעתר לבקשת המבקש להפסקת מאסרו.

טרם סיום יודגש המובן מאליו, כי היות שמצבו הרפואי של המבקש הוא קשה ודינאמי, גורמי שב"ס מצופים לנטר אחריו כל העת. ככל שהגורמים הרפואיים יסברו כי אין ביכולתו של שירות בתי הסוהר לספק מענה מספק למצבו הרפואי של המבקש, מחובתו של שירות בתי הסוהר לקבל החלטות בהתאם. ניתן להניח, כי תינתן חשיבות עליונה לאפשרותם של גורמי הרפואה בכלא "שקמה" להיערך לכל תרחיש, וליתן מענה רפואי למבקש בשעת חירום. למותר לציין כי הגורמים הרפואיים בשב"ס נדרשים לבחון כל העת גם את הצורך הנטען בקרבת המבקש למרכז נירוכירורגי.

ניתנה היום, י' בניסן התשע"ז (6.4.2017).

ש ו פ ט